

Helga Stein: *Friedrich Wilhelm Schuster und das rumänische Volkslied*. U članku se govori o važnosti sakupljačkog rada Wilhelma Schustera i drugih učenjaka saskog podrijetla u Sedmogradskoj (polovicom 19. st.) za proučavanje rumunjskih narodnih pjesama.

Drugi dio, *Izveštaj*, sadrži samo jedan članak, u kojem Peter Andraschke daje bibliografiju radova Johna Meiera.

Treći dio, *Prikazi*, opet je obilan i zanimljiv za svakog folkloristu, jer sadrži 40 prikaza najnovijih knjiga s područja folkloristike.

Mira Sertić

FOLKLORE RESEARCH CENTER STUDIES, Volume I, Edited by DOV NOY —ISSACHAR-BEN-AMI, The Hebrew University of Jerusalem, Institut of Jewish Studies, Folklore Research Center, The Magnes Press- The Hebrew University, Jerusalem 1970, 542 str.

Ovaj zbornik Centra za folklorna istraživanja pri Jeruzalemskom hebrejskom sveučilištu posvećen je jednom od pionira folklorne znanosti u Izraelu: profesoru Yosefu Yoelu Rivlinu. Njegovi učenici dali su u ovom zborniku velik broj radova koji svjedoče da istraživanje židovskog folkloru nije više zanemarena djelatnost.

Hebrejska i nehebrejska sekcija dale su zanimljive i raznolike priloge; tako se H. Goldberg bavi strukturalnim promjenama u društvenom uređenju male židovske skupine u Tripolitaciji, H. Jason i O. Schnitzler osvrću se na drugu reviziju Aarne-Thompsonova kataloga narodnih pripovijedaka, ne poriču njegovu vrijednost u komparativne svrhe i prilažu tabele Eberhard- Bara-tavljeva kataloga u kojem su klasificirane turske narodne pripovijevke i koji im se čini prikladniji pri klasifikaciji neevropskih tvorevina pripovjedačke usmene književnosti.

O. Schnitzler razmatra u daljem prilogu ulogu broja sedam u vezi s podrijetlom sedmodnevne nedjelje. Y. Stillman opširno zahvaća problem vjerovanja u »zao pogled« u Maroku. Archer Taylor daje prikaz o poslovičnoj izreci »lak ko pero«. Hebrejska sekcija donosi zanimljive priloge o židovskom humoru, poslovicama marokanskih Židova, o folklornom stvaralaštvu poljskih Židova, nadalje obrađuje nekoliko biblijskih motiva u narodnoj predaji itd.

Engleski i francuski sažeci (na temelju kojih je napisan ovaj prikaz) dosta su opširni i korisno će poslužiti svakom poznavaoču i istraživaču ove grane.

Zborniku, koji pretendira da postane redovit godišnjak, pridodana je bibliografija studija o židovskom folkloru u 1968. godini.

Nives Ritig

VILTIS, A Folklore Magazine, Editor V. F. BELIAJUS, Vol 28, No, 4 i 6, Denver, Vol. 29, No. 1, 2 i 3, Colorado 1969. i 1970.

»Viltis« donosi, kao i da sada, obavijesti o radu folklornih organizacija, o festivalima, seminarima, gramofonskim pločama i svim onim aktualnostima koje se tiču populariziranja tradicionalne umjetnosti. Međutim, sve se više na

njegovim stranama mogu naći članci o plesnom i glazbenom folkloru raznih strana a iz pera prominentnih folklorista. Među člancima iz navedenih brojeva posebno bih istaknuo radove Eugenije Popescu — Judetz (Rumunjska) *Pageant of Guci at Shrovetide in Romania, Romanian little March* i George the green in Romania, zatim odličan članak Roderika Langea, *The traditional Dances of Poland*. U njemu se prvi put mogu na stranicama »Viltisa« vidjeti poljski plesovi bilježeni Labanovom kinetografijom.

Istaknuti bugarski etnokoreolog Raina Kacarova javila se također u posljednjem broju »Vitisa« člankom *Bulgarian folk dances*. Ovaj broj je značajan po tome što je najveći njegov dio posvećen Bugarskoj. Maria Kuteva piše o bugarskim narodnim pjesamama, Ivan Kačulev o narodnim instrumentima, Maria Veleva o narodnim nošnjama a Nada Dimitrova o bugarskom kulinarstvu. Donijeto je čak i nekoliko recepata bugarskih narodnih jela.

Ivan Ivančan

GRAMOFONSKE PLOČE

DA SI OD SREBRA, DA SI OD ZLATA, Izvorni glazbeni folklor Hrvatske, Original music folklore of Croatia. Institut za narodnu umjetnost, Izbor snimaka IVAN IVANČAN i JERKO BEZIĆ, komentar J. BEZIĆ, I. IVANČAN i DUNJA RIHTMAN, Transkripcija snimaka J. BEZIĆ i D. RIHTMAN, Jugoton, Zagreb, LPY-V-739.

Suradnici Instituta za narodnu umjetnost u Zagrebu načinili su izbor pjesama i svirke ove, vjerujem, dosad najznačajnije ploče folklorne glazbe u Hrvatskoj. Trideset i jedan snimak prikazuje bogatstvo i raznovrsnost starih i novijih oblika, sakupljenih u svim krajevima Republike.

Odabrani snimci uvode nas u kulturu kraja odakle su uzeti. Sve odlike bogatog folkloru uočljive su bilo prisustvom originalnih instrumenata (sopile, šurla, curominka, lijericica, gusle, dvojnice, tamburica, diple i dr.), bilo polifonog pjevanja (karakterističnog za neke krajeve u Hrvatskoj), interesantnih ritmova i ostalog što tvori fenomen našega glazbenog folkloru. Ploči je priložen opsežan komentar s notnim transkripcijama i tekstovima pjesama na hrvatskom i engleskom jeziku.

Od epske pjesme (odlomak pjesme o pobjedi Sinjana nad Turcima 1715. godine pokazuje i interesantno djelo naše usmene književnosti), pa preko niza obrednih, odnosno prigodnih pjesama (svatovskih, žetvenih, koledarskih, pripovjednih i plesnih), na velikom broju snimaka osjećamo da nas one vraćaju poput nekog »vremeplova« u vremena kada prezentiranje folkloru u nas nije bilo toliko »pročešljano« i »uljepšano« nakaradnim umecima ili pak odumiranja od strane onih koji folklor nisu osjećali ni razumjeli i čije je prisustvo evidentno godinama, pa u naše vrijeme takav stav prema folkloru kulminira u odabiranju snimaka za one pseudofolklorne ploče koje se prodaju uglavnom stranim turistima.

Dok se u mnogim državama posvećuje velika briga proučavanju folkloru cijelog svijeta (na primjer u berlinskom muzeju narodnih umjetnosti posjetilac može kupiti odabrane snimke folklorne glazbe indijske, američke ili pak neke evropske zemlje), mi ovdje ovu našu izvanrednu ploču nalazimo samo u specijalnoj prodavaonici »Jugotona«, ali ne u izlogu nego ispod tezge, ili